

Znaczenie wyrazów, znaki interpunkcyjne, list i e-mail

dostowne i przerośne, wyrazy wartościujące, znaki, korespondencja

opracowanie: Mateusz Będkowski · niekazmuliczyc.pl

KLUCZ NAUCZYCIELA

Grupa A

Suma: 21 pkt

Czas: 45 min

9 zadań · 21 punktów · 45 minut · bez słownika · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych licz się poprawna forma i pisownia.

Zadanie 1. (0–4)

OTWARTE

Zakreśl, czy słowa w zdaniu mają znaczenie dostowne, czy przerośne.

1. Mama ma złote serce.
dostowne / przerośne
2. Łód na stawie jest cienki.
dostowne / przerośne
3. Boli mnie głowa.
dostowne / przerośne
4. Brat ma lekką rękę do pieniędzy.
dostowne / przerośne

Odpowiedź: 1. przerośne; 2. dostowne; 3. dostowne; 4. przerośne**Rozwiązanie:** Znaczenie dostowne — słowa znaczą dokładnie to, co mówią. Przerośne — mają inny, ukryty sens (np. złote serce = dobroć).**Punktacja:**

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4

Zadanie 2. (0–2)

OTWARTE

Wyjaśnij przerośne znaczenie wyrażenia.

1. mieć głowę na karku — _____
2. bujać w obłokach — _____

Odpowiedź: 1. być rozsądnym i zaradnym; 2. marzyć, nie uważać na to, co się dzieje**Rozwiązanie:** Uznaj każde trafne wyjaśnienie własnymi słowami.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2

Który wyraz jest wartościujący (wyraża ocenę)?

- A. zielony B. szkolny C. duży **D. przepiękny**

Odpowiedź: **D**

Rozwiązanie: „przepiękny” wyraża ocenę.

Błędne odpowiedzi: pozostałe wyrazy opisują rzecz neutralnie, bez oceny.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Wpisz znak na końcu zdania.

1. Ile masz lat
2. W ogrodzie rośnie jabłoń
3. Uważaj na schody
4. Czy pójdziesz ze mną do parku

Odpowiedź: 1. Ile masz lat?; 2. W ogrodzie rośnie jabłoń.; 3. Uważaj na schody!; 4. Czy pójdziesz ze mną do parku?

Rozwiązanie: Kropka — zdanie oznajmujące, znak zapytania — pytanie, wykrzyknik — okrzyk, polecenie z mocą.

Punktacja:

1. 1 pkt — podpunkt 1
2. 1 pkt — podpunkt 2
3. 1 pkt — podpunkt 3
4. 1 pkt — podpunkt 4

Wstaw brakujące przecinki albo cudzysłów. Zapisz zdanie poprawnie.

1. Kupiłam jabłka gruszki i śliwki.

2. Oglądałam film Akademia pana Kleksa.

Odpowiedź: 1. Kupiłam jabłka, gruszki i śliwki.; 2. Oglądałam film „Akademia pana Kleksa”.

Rozwiązanie: Przecinkami oddzielamy wyliczane wyrazy (ale nie przed „i”). Tytuły książek i filmów ujmujemy w cudzysłów.

Punktacja:

1. 1 pkt — podpunkt 1
2. 1 pkt — podpunkt 2

Którym znakiem wyróżniamy tytuł książki w zdaniu?

- A. dwukropkiem
B. znakiem zapytania
C. cudzysłowem „ ”
D. nawiasem ()

Odpowiedź: C

Rozwiązanie: Odpowiedź: cudzysłowem „ ”.

Błędne odpowiedzi: pozostałe znaki pełnią inne funkcje.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Nazwij część listu albo e-maila.

1. Temat: Wycieczka do zoo — _____
2. Ściskam Cię mocno! — _____
3. Twoja wnuczka Ola — _____
4. Droga Ciociu, — _____

Odpowiedź: 1. temat e-maila; 2. pozdrowienia; 3. podpis; 4. zwrot do adresata

Rozwiązanie: List: miejscowość i data, zwrot do adresata, treść, pozdrowienia, podpis. E-mail ma też adres i temat.

Punktacja:

1. 1 pkt — podpunkt 1
2. 1 pkt — podpunkt 2
3. 1 pkt — podpunkt 3
4. 1 pkt — podpunkt 4

Co wpisujemy w polu „Temat” e-maila?

- A. krótką informację, czego dotyczy wiadomość
B. nic, to pole zawsze zostaje puste
C. swój adres domowy
D. cały tekst wiadomości

Odpowiedź: A

Rozwiązanie: Odpowiedź: krótką informację, czego dotyczy wiadomość.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi są niezgodne z zasadami pisania listów i e-maili.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Popraw początek listu: wielkie litery i przecinek po zwrocie do adresata.

1. droga ciociu piszę do ciebie z wakacji.

2. kochany dziadku wysyłam ci zdjęcia.

Odpowiedź: 1. Droga Ciociu, piszę do Ciebie z wakacji.; 2. Kochany Dziadku, wysyłam Ci zdjęcia.

Rozwiązanie: Po zwrocie do adresata stawiamy przecinek; zwroty i zaimki odnoszące się do adresata piszemy wielką literą.

Punktacja:

1. **1 pkt** — podpunkt 1

2. **1 pkt** — podpunkt 2

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (21 pkt)

21–19 pkt: bardzo dobry · 18–16 pkt: dobry · 15–12 pkt: dostateczny · 11–9 pkt: dopuszczający · 8–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.